509

Ett axplock ur Journalens Jul-nummer

Klippan Journalen

Årgång 4 • Upplaga 9.000 ex. • Nr 5 -91

Annonsörer:
BK:s Kläder
Storköpet
Singer
Åbyhallen
Emil
Köpmannaföreningen
Kökspunkten
Gåstgivaren
Ovefoto
News
Görans Radio
Söndraby El
Golv- & Tapethuset
Postverket
Färgtema
Klippans Damfrisering
Kommersen
Thomassons Radio TV
Conditori Hjärtat
HEAB El
Ahlbergs Guld
Hildings Kläder
Basthi
Hellas
TopDog
Carlssons Kläder
HA-Radio
Nippes Galleri
Fenix Conditori
BMSHOP
Per Erlandsson
Marcus Ur
Nisses Gatukök
Stigs Autoshop
Galleri Söderåsen
Sko-Rönne

Vi spinner vidare . . .

Solveig

Kulturförvaltningen

KLIPPAN-NYTT

KLIPPAN-KRYSSET

3 sidor kommuninfo

TILLSAMMANS ÄR VI KLIPPAN
KOMMUNEN SOM GER SERVICE

Solveig Andreasson tycker om sin hembygd:

— DET ENDA SOM FATTAS ÄR HAVET!

I ett vitt hus i Spången, lite avsides från Skäralidsvägen, bor Solveig Andreasson, nestor inom Riseberga-Färingtofta hembygdsförening. Som sjuttonåring kom hon till Klippan, och vid en ålder av nitton gick hon med i nämnda hembygdsförening. I tio år har hon nu suttit där som ordförande, men intresset tycks inte ha minskat, snarare tvärtom.

Hennes dagordning har tre viktiga punkter, och alla tre vill hon syssla med så länge hon har möjlighet till det: hembygden, scoutingrörelsen och Skäralids Natur. När Klippanjournalen besöker henne har hon just varit iväg i Bonarp och uppe på åsen, och visat natur och minnesmärken för en lokal "turist".

— Folk tror att de ser mer om de åker långt iväg, men det räcker att se sig omkring här, säger hon.

Solveig är kunnig i Ljungbyhedbygdens historia, som stundtals är vansinnigt intressant. Ända från stenåldern har livet längs Rönne å varit rikt, inte bara vad gäller den mänskliga historien. Hur många visste egentligen om att det i en krok av Skäralid växer en speciell art av ormbunke som är unik för just det stället?

— Det enda som saknas här i bygden är havet, ler Solveig. Men hon har själv en stuga vid havet, där hon kan njuta av det hon inte hittar i Klippans kommun.

— Bara i Riseberga finns 110 fornminnen, säger Solveig, och samtalet blir nästan en liten föreläsning i hembygdshistoria. Märkeliga saker finnas att beskåda än i våra dar minsann . . . Ta bara Bonarp, Färingtofta och Anderstorp; alla är de oskiftade byar, där ägorna slagits samman, men husen blivit kvar tillsammans i en klump — något säreget här i dessa trakter.

Solveig har ordnat studiecirkel om södra delen av kommunen, "Känn din bygd".

MILITÄRER OCH MUNKAR

Militärer i Ljungbyhed — ja, det är väl F 5, blir den automatiska reaktionen. Men Solveig vet mer med sig än så. Från Karl den elftes tid har den militära aktiviteten kring Ljungbyhed varit relativt hög. Om somrarna kom husarerna till Bonarp, hela vägen från Malmö. I 24, som flyttades precis innan F 5 kom, låg på flygets nuvarande plats.

För att nu inte tala om Herrevadskloster. Där reds kronans hästar in, fram till och med 1958. Nu för tiden fångar de kyrkliga aktiviteterna det största intresset, vad gäller utgrävningarna.

— Kyrkan måste ha varit lika stor som Lunds domkyrka, menar Solveig, och bara det låter imponerande.

— Ruverods mölla, som ägs av hembygdsföreningen, har vi lagt vasstak på, både på kvarnlången och på bonings-huset. Kuggarna i kvarnen fungerar också, så vi kan mala säd.

Solveig har använt olika metoder för att få in information. Riseberga-Färingtofta hembygdsförening har bl a gett ut två böcker, där en del är hämtat direkt från äldre personer.

— Genom mitt jobb i äldreomsorgen har jag kommit i kontakt med många äldre människor, och de har mycket kunskap. Dessutom lär de känna mig, så de vågar berätta när jag frågar dem om saker.

Solveig har en hel byrålåda full av kassettinspelningar från samtal med "gamlingar". Ett av hennes mål framöver är att kunna sammanställa intervjuerna.

OFFENTLIGA AVRÄTTNINGAR

Det finns mycket mer att hämta för den som är intresserad av Ljungbyhedstrakten och däromkring. Trots att hon själv varit med och grävt ut i åtta år på Herrevadskloster, menar hon att man aldrig kan bli färdig; man hittar alltid något nytt, eller gammalt, beroende på hur man ser det.

Flyget betyder fortfarande mycket för Ljungbyhed. Enok Thulin flög på heden redan innan F 5, Norup & Ask likaså. I 24:s byggnader har flyget förvaltat väl, tycker Solveig.

Däremot saknar hon en del av naturen.

— När jag kom hit var det ett böljande, härligt landskap. Nu tycker jag de har tagit för mycket grus i Färingtofta, men de har ju rivit mindre byggnader här ute än inne i Klippan.

Ett okänt faktum kan vara att Riseberga socken sträcker sig så långt som till Övad, Krika och Järbäck. Det var också i Riseberga som en okänd, offentlig avrättning ägde rum i mitten på 1800-talet.

— Jag har träffat två personer, vars båda morfäder var närvarande vid avrättningen, men mer vet jag inte, säger Solveig.

Genom att undersöka gamla arkiv hoppas hon få finna ut mer om avrättningen, den sista någonsin i Riseberga.

LÄSER DECKARE

Hemma hos Solveig Andreasson går tiden långsamt. Många, breda bokhyllor sträcker sig längs väggarna, och väggarna är behängda med allehanda föremål. I varje hörn finns någonting speciellt.

— Jag läser mest fackböcker, men då och då också en roman eller en deckare, skrattar Solveig och verkar lika ung i sinnet som hon ser ut.

— Jag kände ingen åldersskillnad när jag jobbade med 80—90-åringar. Folk kan ha svårt för att tro det, men de är samma människor som när de är unga, kämpar de varit glada i yngre dagar, fortsätter de att vara glada.

— När jag kommer ut till scouterna, får jag lust att hoppa och springa som de . . .

Den som trott att Solveig tänkt koppla av på sin ålderdoms höst tror fel. Hon har bestämt sig för att fortsätta dokumentera de äldre i trakten. Särskilt dialekterna finner hon intressanta. Färingtofta har en typ av dialekt, byarna på åsen en annan. Bara några få äldre känner i allmänhet till dessa mycket lokala varianter, och därför vill Solveig försöka ta chansen innan det är försent.

— Något som annars också intresserar mig är sägner och historier, säger Solveig och visar ett avsnitt ur den somliga hembygdsboken av Riseberga-Färingtofta Hembygdsförening. Där berättas det om en man, 80 år ung, som i "åkte både i sällskap syn på en vit häst. De skulle se hur många som kunde rymmas på hästryggen, och se, de fick plats allihopa.

Då började hästen springa iväg, ner mot ån, och då förstod de att det var Bäckahästen de råkat ut för. I sista stund ropade den gamle gubben, som då var en liten pilt.

— Kors i Jesse namn, jag tror det är Bäckahästen vi har hamnat på! och de klarade sig alla med livhanken i behåll.

När Solveig frågade om historien var sann, fick hon ett svar, på fullaste allvar:

"— Så min liv och kniv är det sanning allihopa."

". . . och väggarna är behängda med allehanda föremål."